

Gert Petersen (SF):

Så spørger jeg bare ministeren helt konkret og kort: er det utænkeligt efter ministerens opfattelse, at oberst Kroon kan have hørt sådanne ting, som han påstår, fra »amerikanerne og de amerikanske NATO-chefer«? Er det utænkeligt?

Forsvarsministeren (Engell):

Som sagt vil jeg ikke stå her og redegøre for – det har jeg simpelt hen ingen mulighed for – hvad forsvarsmedarbejdere eller hr. Gert Petersen eller alle mulige andre måtte have hørt diskuteret eller drøftet. Det, der er det afgørende, er, om en sådan sag bringes op ad de normale kanaler til en politisk beslutning, og det er ikke tilfældet. Der er ikke planer om ny strategi, som jeg har sagt, tror jeg, som svar på syv, otte, ni eller ti spørgsmål her i folketinget.

Pelle Voigt (SF):

Jeg synes netop, at det interessante, som er kommet frem i debatten her, er spørgsmålet om den politiske beslutningsproces, om, hvordan beslutninger i sådanne sager egentlig træffes, hvordan f.eks. beslutninger træffes om ændring af en militær doktrin, det være sig i USA, det være sig i Danmark, eller det være sig i NATO-fællesskabet. Jeg synes, det er ganske overordentlig interessant at se forsvarskommandoens bemærkninger til Weekendavisen om, at det i virkeligheden er lidt usædvanligt og mærkværdigt, at denne diskussion bringes op politisk, og at disse problemer skulle være løst på rent militært plan, at de ikke skulle have været til politisk diskussion.

Det svarer fuldstændig til kapitel 17 i den meget omtalte amerikanske felthåndbog eller feltregulativ, som vi nu har henvist til nogle gange, hvor man egentlig forestiller sig, at samarbejdet mellem styrker, f.eks. amerikanske og danske styrker, må tilvejebringes og bringes til at fungere i overensstemmelse med den amerikanske strategi ved øvelsesvirksomhed, ved studievirksomhed og ved, at man gradvis i de enkelte landes feltmanualer og i standardaftaler når frem til, at man bevæger sig over på denne Airland Battle-strategi også fra dansk side og fra andre sider.

Jeg synes, det er lidt trist, at man ikke har kunnet få vedtaget i dag i folketinget en

dagsorden, der i hvert fald hæfter sig ved det, som vi og socialdemokratiet er enige om, nemlig at denne proces må foregå under politisk kontrol, at de politiske myndigheder ikke må sættes ud af spillet, og at der må igangsættes en bred offentlig debat om disse spørgsmål.

Hr. Lasse Budtz henviste i sit indlæg til de overvejelser, man har gjort sig i det vesttyske socialdemokrati. Her vil jeg gerne henlede opmærksomheden på et dokument – jeg er sikker på, at hr. Lasse Budtz kender dokumentet, men mange andre kender det sikkert ikke – der blev udarbejdet af en sikkerhedspolitisk arbejdsgruppe i SPD, og som udkom den 13. juni 1983, hvor man enigt i det tyske socialdemokrati, som Airland Battle måske især skal gå ud over, i hvert fald skal det gå ud over Vesttyskland, påpeger, at denne strategis indførelse i modsætning til det, der står i den amerikanske feltmanual, faktisk kræver en ændring af NATOs nuværende strategi. Af samme grund skriver man: »Denne nye doktrin bør forkastes.« Det synes jeg var noget, man burde kunne samle sig om at arbejde for.

Jeg skal afslutningsvis – på det kuriøse plan – komme med et par bemærkninger om den måde, denne debat er foregået på. Jeg synes, det er overordentlig trist, at vi får disse mekaniske afvisninger af, at der er ændringer undervejs. Jeg er lidt bekymret over hele den mekanisering af de forsvarspolitiske debatter, der finder sted, og den monotoni, med hvilken alle argumenter og påpegning af nye udviklingslinjer tilbagevises med ordene: NATO er defensiv.

Jeg forstår, at man nu i forbindelse med Airland Battle-teknologien i USA er ved at udvikle den logiske videreudvikling af denne politiske linje, nemlig en robot med navnet Odex 1, som er i stand til at gå og skifte retning, mens den er ved at gå, som er i stand til at udvikle snydesystemer og udsende røgslør og i det hele taget kan erstatte store dele af det nuværende forsvar med ren mekanik. Jeg vil håbe, at den logiske udvikling af den måde, diskussionerne efterhånden foregår på her fra de borgerliges side, ikke vil føre til, at vi i stedet for vor nuværende forsvarsminister – trods alt det, man kunne have imod ham – inden længe får installeret en sådan Odex X med kontrolpanel i Pentagon.